

Friederike HEINZ, Simplicio AGOSSAVI, Akila AHOULI,
Ursula LOGOSSOU y Gesine Lenore SCHIEWER (eds.)

Afrika im deutschsprachigen Kommunikationsraum

Bielefeld: transcript, 374 pp. ISBN 9783839461624

En: <<https://doi.org/10.14361/9783839461624>>.

Aqueste libre recampa una riquesa de contribucions sus Africa dins lo mond de lenga aleman- da, dins la literatura e lo cinèma, e tanben dins los estudis socials e de traduccion. Dins la quatrena e darrièra partida, consagrada a la cultura de la memòria, Isabelle Leitloff nos mena a Cuba. Aquò es perque a passat un sojorn a Cuba finançat pel DAAD (Servici d'Escambi Academic Alemand). La natura multiculturala de las biografias finalas es tanben apreciada. L'autora Sophie Bornscheuer, actualament professora DAAD a Maputo, Moçambic, estudièt a Lisbona e ensenhèt pendent un an en Turquia. Un autre autor, Claus Erhard, a ensenhat la lenga e la lingüística alemanda a Urbino, en Itàlia, dempuèi 30 ans. Constant Kpao Sarè estudièt a l'Universitat de Metz. Hans-Christoph Graf von Nayhauss, professor emerit de Karlsruhe, es un professor consultant a Shanghai. Aquò rend lo libre preciós per la diversitat e la delicadesa exprimidas dins la pensada que conten.

Coma l'explica Gesine Lenore Schiewer dins l'avant-prefaci, lo libre sortiguèt d'un collòqui que se tenguèt en 2018 dins la vila costiera d'Ouidah, en Benin, jos l'auspici de la Societat Germa- nistica Internacionala. Dins l'introduccion seguenta, es soslinhat qu'aqueste eveniment foguèt rendut possible per un partenariat entre los departaments de lenga alemanda de Winneba (Ghana), Lomé (Tògo) e Cotonou (Benin). Lo collòqui inclusí pas solament de discorses de convidats de 28 païses diferents, mas tanben de visitas a las comunautats a l'entorn, una pèça de teatre interpretada per d'es- colans, un concèrt, e una lectura d'un autor. Las placas foguèron preparadas per la version escricha, que foguèt l'objècte d'una collaboracion extensiva, mai que mai a l'Universitat de Bayreuth. Après aver soslinhat que l'alemand servís de lenga de pont dins l'Àfrica Occidentala multilingüe, l'intro- duccion provesís un resumit de las presentacions seleccionadas.

Fin finala, aquel libre apela perque es innovador dins los estudis alemands. L'estructura pòt èsser criticada. Perqué dividir la literatura en doas partidas, entre interculturalitat dins la primièra partida e colonialisme e viatge dins la segonda? Los dos se superpausan pas? D'autant mai que la primièra partida tracta o se rapòrta a divèrses tèxtes de l'epòca coloniala: *Zum Wilden Mann* de Wil- helm Raabe (1973), *Deutsch sein und schwarz dazu: Erinnerungen eines Afro-Deutschen* de Theodor Wonja Michel (2013).

La tresena partida intitolada *Linguistik des Sprachkontakts und der Mehrsprachigkeit – Translationswissenschaft* va al delà de las disciplinas indicadas e inclutz tanben las sciéncias educativas e las sciéncias politicas.

La quatrena e darrièra partida nomenada *Transkulturelle Erinnerungsforschung* es a l'altitud de son nom. Regretam que lo trabalh de Benedicte Savòia sus la restitution de las òbras aqueridas pendent lo periòde coloniau siá pas mencionat.

D'un autre costat, quelques articles s'escartan tròp del títol del libre e s'escartan del tèma, coma l'article de Ndjim Sadikou qu'analisa los tèxtes publicats en anglés pel sud-african Dalmut Galgut e la britanica Priya Basil. Sophie Bornscheuer se centra sus l'escrivan suedés Henning Mankell. Compte tengut de l'interès dels articles, benlèu lo títol auria degut èsser mai larg amb un tèrme plural: *Afrika in germanischen Kommunikationsräumen*.

Lo pròleg menciona la sola revista africana d'estudis alemands: *Acta germanica*, fondada en 1966, e una revista alemanda d'estudis alemands internacionals: *Der neue Weltengarten*. Lo primièr es mencionat dins la bibliografia de l'article d'Ernest Hess-Lüttich, del temps que lo segond es mencionat dins la biografia d'Akila Ahouli. Mas son istòria, son enfocament tematic, son impacte e sos esfòrces son pas brica presentats. Pasmens, aqueles libres de tèxte son de motors importants de la comunicacion alemanda-africana. Es estonant que la revista camerunesa d'estudis alemands *Mount Cameron* siá pas mencionada dins lo prològ, e mai s'es mencionada dins la biografia d'Akila Ahouli. Per çò qu'es de las biografias, regretam que las biografias dels redactors sián redondantas, apareissent dos còps: al començament del libre e a la fin. Es tanben estonant qu'un article amb un DOI apareisca pas qu'un còp dins las bibliografias (l'article de Milton Guran i *Rue Descartes [Carrièra Descartes]*).

Héloïse Elisabeth Marie-Vincent Ghislaine DUCATTEAU

Institut Catholique de Paris (Francia)

heloise.ducatteau.conseil@gmail.com